

Γερουνδιακή έλξη (Attractio gerundiva)

Τι είναι:

Πρόκειται για τη μετατροπή της ενεργητικής σύναξης σε παθητική. Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι το γερούνδιο τρέπεται σε γερουνδιακό.

- Εφαρμόζεται, όταν το γερούνδιο προέρχεται από μεταβατικό ρήμα που συντάσσεται με **αιτιατική**.¹
- Δεν εφαρμόζεται όταν το αντικείμενο είναι ουδέτερο αντωνυμίας.

Η γερουνδιακή έλξη είναι υποχρεωτική όταν:

α) Υπάρχει εμπρόθετος τύπος γερουνδίου (causa, gratia + γενική / ad, in + αιτιατική / ex, de, ab, in + αφαιρετική) με αντικείμενο σε πτώση **αιτιατική**.

β) Όταν το γερούνδιο είναι σε **δοτική** πτώση με αντικείμενο σε **αιτιατική**.

Πώς γίνεται:

1. Το αντικείμενο του γερουνδίου παίρνει την πτώση του γερουνδίου.
2. Το γερούνδιο μετατρέπεται σε γερουνδιακό και τίθεται στον ίδιο αριθμό και γένος με το αντικείμενο, που γίνεται πλέον υποκείμενο του γερουνδιακού.

➤ Δηλαδή, το γερούνδιο «δανείζει» την πτώση του στο αντικείμενό του, ενώ «δανείζεται» από αυτό το γένος και τον αριθμό του.

Για παράδειγμα στην ενότητα 32 έχουμε: **ad intuendum – ad imitandum ... (imagines)**

Η γερουνδιακή έλξη μπορεί να γίνει, εφόσον έχουμε εμπρόθετα γερούνδια (ad intuendum, ad imitandum) με εννοούμενο αντικείμενο σε αιτιατική (το imagines)

Επομένως:

Βήμα 1: Το imagines θα πάρει την πτώση των γερουνδίων (αιτιατική) και θα παραμείνει ως έχει, αφού είναι ήδη σε αιτιατική.

Βήμα 2: Τα γερούνδια θα τραπούν σε γερουνδιακά τιθέμενα στο ίδιο γένος και αριθμό με το imagines (που θα είναι πλέον υποκείμενο των γερουνδιακών)

➤ **ad intuendas – ad imitandas ... imagines**

gerendi – administrandi rem publicam

Η γερουνδιακή έλξη είναι προαιρετική (δεν εμπίπτει στις υποχρεωτικές περιπτώσεις), εφόσον έχουμε γερούνδια σε γενική (gerendi και administrandi) με αντικείμενο σε αιτιατική (rem publicam)

Επομένως:

¹ Εξαιρέση τα: utor, fruor, fungor, potior + αφαιρετ., γιατί τα ρήματα αυτά αρχικά συντάσσονταν με αιτιατική. Μόνο το utor απαντά στα κείμενα του σχολ. Εγχειριδίου.

Βήμα 1: Το *rem publicam* θα πάρει την πτώση των γερονδίων (γενική) και θα γίνει *rei publicae*.

Βήμα 2: Τα γερούνδια θα μετατραπούν σε γερονδιακά και θα τεθούν στο ίδιο γένος και αριθμό με το αντικείμενο, που γίνεται πλέον υποκείμενό τους.

➤ **Gerendae – administrandae rei publicae**

Colendo – cogitando hominess

Η γερονδιακή έλξη είναι προαιρετική, εφόσον έχουμε γερούνδια σε αφαιρετική με αντικείμενο σε αιτιατική (δεν εμπίπτει στις υποχρεωτικές περιπτώσεις)

Επομένως:

Βήμα 1: Το *hominess* θα πάρει την πτώση των γερονδίων (αφαιρετική) και θα γίνει *hominibus*

Βήμα 2: Τα γερούνδια θα μετατραπούν σε γερονδιακά και θα τεθούν στο ίδιο γένος και αριθμό με το αντικείμενο, που γίνεται πλέον υποκείμενο τους.

Στις τρεις περιπτώσεις του μαθήματος 49:

I. de interficiendo Caesare: η γερονδιακή έλξη έχει γίνει υποχρεωτικά, γιατί θα υπήρχε εμπρόθετος τύπος γερονδίου (*de* + αφαιρ.) με αντικείμενο σε αιτιατική.

Θα ήταν δηλαδή: **de interficiendo Caesarem**

όπου *de interficiendo* = εμπρόθετο γερούνδιο και *Caesarem* = αντικείμενο σε αιτιατική. Έτσι: **1)** το αντικείμενο *Caesarem* πήρε την πτώση του γερονδίου (αφαιρ.) και έγινε *Caesare* και **2)** το γερούνδιο *interficiendo* γίνεται γερονδιακό (*interficiendo*) σε πτώση αφαιρετική, στην οποία βρίσκεται και το *Caesare*, που είναι πλέον υποκείμενο του γερονδιακού.

II. Ανάλογα: unguium resecandorum causa: η έλξη έγινε υποχρεωτικά, γιατί θα υπήρχε πάλι εμπρόθετο γερούνδιο (*causa* + γενική) με αντικείμενο σε αιτιατική.

Θα ήταν δηλαδή: **ungues resecandi causa**

1) το αντικείμενο *ungues* πήρε την πτώση του γερονδίου (γενική) και **2)** το γερούνδιο *resecandi* έγινε γερονδιακό (*resecandorum*) σε πτώση γενική και πληθυντικό αριθμό, όπως και το *ungium* που είναι πλέον υποκείμενο του γερονδιακού.

III. Επίσης: ad eam obiurgandam: υποχρεωτική έλξη, γιατί θα υπήρχε εμπρόθετο γερούνδιο (*ad* + αιτιατική) με αντικείμενο σε αιτιατική.

Θα ήταν δηλαδή: **ad eam obiurgandum**

1) το αντικείμενο *eam* πήρε την πτώση του γερονδίου (στην προκειμένη περίπτωση έμεινε σε αιτιατική) και **2)** το γερούνδιο *obiurgandum* έγινε γερονδιακό σε αιτιατική και σε γένος θηλυκό, όπως και το *eam*, που είναι πλέον υποκείμενο του γερονδιακού.